

สรุปความสำเร็จและวิเคราะห์การใช้อยุทธวิธีต่าง ๆ
ในการสร้างอำนาจทางการเมือง

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ชุกการโนกับการสร้างอำนาจทางการเมือง" ภายใต้สมมติฐานที่ว่า "ชุกการโนประสบความสำเร็จในการสร้างอำนาจทางการเมืองโดยใช้อยุทธวิธีทางบุคลิกภาพ อุดมการณ์ และการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๒๗ - ค.ศ. ๑๙๖๔" ตามที่ไคก่ดวามาแล้วข้างต้นนั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่า ชุกการโนประสบความสำเร็จจริง เพราะความสำเร็จในที่นี้หมายถึง การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองจากรัฐบาลอาณานิคม และรักษาอำนาจทางการเมืองไว้จนถึง ค.ศ. ๑๙๖๔ โดยไม่ถูกยึดอำนาจ เพราะฉะนั้นในบทนี้จึงต้องแยกพิจารณาเป็น ๓ ประเด็น คือ ประเด็นที่ ๑ การสร้างอำนาจทางการเมืองที่นำไปสู่ความสำเร็จ ประเด็นที่ ๒ กลวิธีในการใช้อยุทธวิธีต่าง ๆ และประเด็นที่ ๓ ขอบกพร่องในการใช้อยุทธวิธี

๑. การสร้างอำนาจทางการเมืองที่นำไปสู่ความสำเร็จ การสร้างอำนาจทางการเมืองของชุกการโนที่นำไปสู่ความสำเร็จนั้น แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมือง และส่วนที่ ๒ การรักษาไว้ซึ่งอำนาจทางการเมือง

๑.๑ การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมือง แบ่งออกเป็น ๓ ชั้น คือชั้นที่ ๑ สร้างอารมณ์ ชั้นที่ ๒ สร้างองค์การ และชั้นที่ ๓ ทำการปฏิวัติ

๑.๑.๑ การสร้างอารมณ์ ชุกการโนได้ใช้อยุทธวิธีทางบุคลิกภาพ อุดมการณ์ และการดำเนินนโยบายต่างประเทศ เพื่อให้ชาวอินโดนีเซียเกิดความรู้สึกขัดแย้งกับรัฐบาลอาณานิคม

๑.๑.๒ การสร้างองค์การ เมื่อชาวอินโดนีเซียมีความรู้สึกขัดแย้งกับรัฐบาลอาณานิคมแล้ว ก็จะนำไปสู่การรวมพลังซึ่งแสดงออกมาในรูปพรรคการเมือง และสหพันธ์พรรคการเมือง เพื่อกำเนิการวางแผนในการต่อสู้และทำลายล้างระบบอาณานิคม

๑.๑.๓ ทำการปฏิวัติ เมื่อชาวอินโดนีเซียขัดแย้งกับรัฐบาลอาณานิคม และได้รวมพลังกันเข้าในรูปขององค์การแล้ว ก็จะจับพลังดังกล่าวทำการปฏิวัติ โดยการประกาศเอกราชทำลายล้างอำนาจรัฐบาลทหารของญี่ปุ่น สัมพันธมิตรและเนเชอรัลแลนค์ จนได้รับเอกราชใน ค.ศ.

๑๕๔๘

๑.๒ การรักษาไว้ซึ่งอำนาจทางการเมือง

ชูการ์โนได้ชูยุทธวิธีทางบุคลิกภาพสร้างอิทธิพลเหนือความรู้สึคนักคิดของชาวอินโดนีเซีย ขั้นตอนการพัฒนาการเมืองและศูนย์รวมแห่งอำนาจรัฐ ในอุดมการณ์เป็นแนวทางในการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง และใ้ช้การปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจการในต่างประเทศเพื่อค้ำจุนการรักษาอำนาจภายในประเทศ

๑.๒.๑ การชูยุทธวิธีทางบุคลิกภาพสร้างอิทธิพลเหนือความรู้สึคนักคิดของชาวอินโดนีเซีย ขั้นตอนการพัฒนาการเมืองและศูนย์รวมอำนาจรัฐ

(ก) การสร้างอิทธิพลเหนือความรู้สึคนักคิดของชาวอินโดนีเซีย โดยที่ชูการ์โนเข้าใจในเรื่องชาติกำเนิด นิสัย รสนิยม เป้าหมายและจุดอ่อนของชาวอินโดนีเซียเป็นอย่างดี เขาจึงสามารถพัฒนาตัวเองให้เป็นที่ยอมรับของชาวอินโดนีเซีย

(ข) การสร้างอิทธิพลเหนือขั้นตอนการพัฒนาทางการเมือง โดยอาศัยศิลป์แห่งความรู้สึคนักคิดที่ได้มาจากการเรียนรู้ทางการเมือง และการแสดงปฏิกริยาตอบโต้อย่างมีระเบียบ กงทน และต่อเนื่องด้วยการเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะผู้นำของกระบวนการกอบกู้เอกราชจนสำเร็จ

(ค) การสร้างอิทธิพลเหนือศูนย์รวมแห่งอำนาจรัฐ ชูการ์โนพยายามที่จะใ้ศูนย์แห่งอำนาจรัฐให้เป็นประโยชน์ในการสนับสนุนการปฏิบัติการของเขาโดยเฉพาะการนำเอาระบบประชาธิปไตยแบบนำวิถีมานำแทนประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมก็โดยการสนับสนุนของศูนย์รวมแห่งอำนาจรัฐ คือสถาบันรัฐธรรมนูญ สถาบันประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี สถาบันฝ่ายนิติบัญญัติ สถาบันฝ่ายบริหาร สถาบันฝ่ายตุลาการ สถาบันทหาร และพรรคคอมมิวนิสต์แห่งอินโดนีเซีย

ในที่สุดชูการ์โนกลายมาเป็นศูนย์กลางแห่งวิถีชีวิตทางการเมือง และศูนย์รวมแห่งอำนาจ เป็นเวลาติดต่อกันกว่า ๑๐ ปี ภายหลังจากที่ได้รับเอกราชแล้ว ทั้งนี้เพราะชูการ์โนตกอยู่ในฐานะที่เป็นตัวก่อให้เกิดความผสมกลมกลืนภายในชาติ เป็นศูนย์กลางแห่งความชอบธรรม เป็นตัวกลางในการประสานผลประโยชน์ของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม และสามารถหาพลังมาสนับสนุนจากพวกนี้โดย

ตรง ชูการ์โนเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างตัวเขากับกลุ่มทาง ๆ และสามารถดึงลูกกลมเหล่านั้น เขามาทหาหัวเขาตลอดเวลา เพื่อพิสูจน์ความจริงรักภักดีและการเคารพเชื่อฟัง เขาจะมอบหมายให้กลุ่มทาง ๆ เหล่านี้ไปทำการอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน เช่น กลุ่มประเพณีนิยม กลุ่มนักศึกษา กลุ่มรักชาติ โดยการสร้างเกียรติประวัติและศักดิ์ศรีให้แกชาติ สร้างความสามัคคีภายในชาติ หรือให้ช่วยกันพัฒนาสังคมภายในชาติ พยายามขจัดความแตกตางภายในชาติ กลุ่มทาง ๆ เหล่านี้แทนที่จะกลายเป็นกลุ่มที่ต่อต้านก็จะกลายเป็นกลุ่มที่มีแนวความคิดสายกลาง และการวิพากษ์วิจารณ์เรื่อง การกระทำทาง ๆ ของผู้นำ แม้จะไปพอใจก็ยังไม่เกิดขึ้น

ประการบางกลุ่มที่ไม่ยอมรับบุคลิกภาพของเขา เพราะบางคนอาจจะรู้อย่างแจ่มชัดแล้วว่า บุคลิกภาพเช่นนั้นเป็นสิ่งที่เป็นการพลวงตาและในทางเป็นจริงจะเป็นอย่างไร พวกที่เขาไม่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับเรื่องเขาดูในเรื่องบุคลิกภาพในอดีต และนึกหวังมาเดี๋ยวอาจจะปฏิเสธบุคลิกภาพของผู้นำ คนใหม่ ความเป็จริงในเรื่องนี้เกิดขึ้นแก่ชูการ์โนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในยุคที่ชูการ์โนพยายามจะไ้ระบบประชาธิปไตยแบบนำวิดิแทนประชาธิปไตยแบบเสรีนิยม ยังมีผู้ตามอีกพวกหนึ่งที่จะเกิดความไม่พอใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้นำคือกลุ่มข้าราชการและทหาร นอกเสียจากว่าผู้นำจะประสบความสำเร็จในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ชูการ์โนพยายามแก้ไขโดยการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ มาพัฒนาสถาบันทหาร เศรษฐกิจ ให้ตำแหน่งแก่ผู้ทำตัวเป็นฝ่ายค้าน ไทบ้าน ไทรถยนต์ ให้เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น และยังไปกล่าวนั้นชูการ์โนยังประสบความสำเร็จในเรื่องเกาะนิวกินี ตะวันตกอีกด้วย

ในขณะที่เกี่ยวกับพวกที่เป็นนักศึกษาหรือพวกปัญญาชนที่โรงงานอาจจะไปใดที่จะถูกดึงจิตใจ โดยบุคลิกภาพ ถ้าสามารถเสนอโครงการพัฒนาการตามทาง ๆ ที่จะเป็นการขยายโอกาสสำหรับ พวกเหล่านั้น ผู้นำสามารถตอบสนองความไม่พึงพอใจและความปรารถนาของพวกนี้ได้ง่าย ทราบเท่าที่สิ่งนั้นไม่เป็นการตัดความเป็นอิสระเสรีของบุคคลพวกนี้ในการวิพากษ์วิจารณ์ และโครงการที่จะทำ นั้นสองเนนในเรื่องที่จะก่อให้เกิดความจงรักภักดีแก่ผู้นำเป็นการเฉพาะเท่านั้น รวมทั้งหลีกเลี่ยง การวิพากษ์วิจารณ์ทาง ๆ ที่จะทำให้เกิดความแตกแยกในบรรดาพวกปัญญาชนที่รอบโตแยงและมีลักษณะ ยึดมั่นในอุดมการณ์ออกไป สำหรับปัญหาเรื่องนี้ ชูการ์โนทำสำเร็จโดยการวางแผนพัฒนา

เศรษฐกิจ ระยะ ๔ ปี และเปิดโอกาสให้พวกปัญญาชนเข้ามาร่วมในโครงการต่าง ๆ รวม ๓๔๓ โครงการ ส่วนพวกเขาวงกตให้ทำงานในรูปของแนวร่วมคณะชาติ ใน ค.ศ. ๑๙๖๓ มีจำนวน ๒๐ ล้านคน และพยายามให้เขาวงกตเหล่านี้ปฏิบัติสาม "หลักปฏิบัติ ๕ ประการ เพื่อเอาชนะการทาสทุกอยาง"^{๑๓๘} นอกจากนี้ยังให้เอกรชนเป็นตัวแทนของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งมีโอกาสที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในทางการเมืองในบางครั้ง

๑.๒.๒ ใญ่เหตุวิวิธทางอุดมการณ์เป็นแนวทางในการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างของรัฐภายใต้ที่ระบบการเมืองอินโดนีเซียได้เปลี่ยนจากประชาธิปไตยแบบเสรีนิยมมาเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบนำวิธเดียวจะเห็นได้ว่าอำนาจทั้งหมดมารวมอยู่ที่ศูนย์กลาง กล่าวคือทั้งโครงสร้างของรัฐธรรมนูญซึ่งว่าด้วยการจัดองค์การทางการเมืองของรัฐ และโครงสร้างการบริหารงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ถูกรวบมาไว้ที่ส่วนกลางทั้งหมด คือ

ก. โครงสร้างรัฐธรรมนูญ กำหนดให้ม้องค์การทางการเมือง ๖ องค์การ และภายใต้ที่ได้นำระบบประชาธิปไตยแบบนำวิธมาใช้เพิ่มอีก ๓ องค์การ ได้แก่ (๑) สภาที่ปรึกษาของประธาน (๒) ประธานาธิบดี (๓) สภาผู้แทนราษฎร (๔) ศาลสูงสุด (๕) สภาที่ปรึกษาสูงสุด (๖) สภาควบคุมการเงินแห่งรัฐ (๗) สภาจัดวางแผนแห่งชาติ (๘) องค์การควบคุมการดำเนินงานและเครื่องมือของรัฐ และ (๙) แนวร่วมคณะชาติ แต่องค์การที่สำคัญที่สุดคือ สภาที่ปรึกษาของประธาน และเป็นองค์การสูงสุดภายในรัฐ แต่ในความเป็นจริงประธานาธิบดีมีอิทธิพลเหนือองค์การดังกล่าว เพราะประธานาธิบดีเป็นประธาน

ข. โครงสร้างการบริหารงานส่วนกลาง ประธานาธิบดีเป็นทั้งประมุขแห่งรัฐ และประมุขฝ่ายบริหาร ไม่ต้องรับผิดชอบต่อบุคคล หรือสถาบันใด ๆ แม้แต่ประชาชน และมีคณะรัฐมนตรี เป็นผู้ช่วยเหลือ

ค. โครงสร้างการบริหารงานส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งกษัตริศาราช ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้าท้องถิ่น

การใช้อุดมการณ์เป็นแนวทางในการรักษาไว้ซึ่งอำนาจทางการเมืองดังกล่าวด้วยยอมแสดงให้เห็นว่าการเมืองภายใต้ระบบประชาธิปไตยแบบนำวิถีนี้ อำนาจทางการเมืองทั้งหมดอยู่ในกำมือของชูการ์โน และยิ่งไปกว่านั้นอุดมการณ์ยังช่วยเสริมสร้างการรักษาไว้ซึ่งอำนาจทางการเมืองในลักษณะอื่น ๆ อีกด้วย กล่าวคือ (๑) เป็นเครื่องชี้ให้เห็นเอกลักษณ์ในทางการเมืองและการปกครองอย่างเด่นชัด (๒) อุดมการณ์ของชูการ์โนมีประโยชน์ต่อการรักษาอำนาจเป็นอย่างมาก เพราะอุดมการณ์ที่นำมาใช้สัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ในสังคม คือ วัฒนธรรมที่แสดงถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของคนภายในชาติ และความยิ่งใหญ่ในอดีต เพราะระบบประชาธิปไตยแบบนำวิถีเป็นเพียงวิธีการที่จะไปสู่เป้าหมายคือการสร้างสังคมที่ยุติธรรม มั่งคั่ง และอุดมสมบูรณ์ (๓) ช่วยสร้างพลังมวลชนภายในชาติ (๔) อุดมการณ์ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ทางจิต (๕) อุดมการณ์ช่วยกระชับความชอบธรรมให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพราะอุดมการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับความปรารถนาของมวลชน (๖) อุดมการณ์ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความคิดทางศาสนา ชูการ์โนต้องการให้อินโดนีเซียกลับไปสู่ความยุติธรรม มั่งคั่ง และอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเป็นรัฐที่ปรากฏในเทพนิยายหรือรัฐในอุดมคติ (mystical state) มากกว่าที่จะเป็นการสร้างรัฐตามเหตุผล (๗) อุดมการณ์แสดงออกซึ่งแนวปฏิบัติเพื่อสัมฤทธิ์ผลและสอดคล้องกับพฤติกรรมทางการเมืองของชาวอินโดนีเซีย จึงกลายเป็นวิธีการให้ความรู้ทางการเมืองอีกส่วนหนึ่งด้วยว่าอะไรคือความชอบธรรม และประชาชนควร เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างไร (๘) อุดมการณ์อธิบายเป้าหมายของการกระทำของส่วนรวมว่าอยู่ตรงไหน (๙) อุดมการณ์ช่วยก่อให้เกิดความคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงในอดีตที่ว่าสาเหตุที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อนเพราะอะไร เช่นความไม่มีประสิทธิภาพในระบอบราชการ อะไรคือศัตรูทางการเมือง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ และอุดมการณ์ยังชี้ให้เห็นสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาที่อดิธิอาณานิคม

(๑๖) อุดมการณ์ช่วยให้องเห็นความสะดวกสบายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ถ้าบรรลุความเป้าหมาย
 (๑๗) อุดมการณ์ช่วยลดการแบ่งแยกทางการเมือง และ (๑๘) อุดมการณ์ช่วยเสริมสร้างความยิ่งใหญ่แก่อินโดนีเซียเป็นอย่างมาก ๑๘๐

๑.๒.๓ การปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจการในต่างประเทศ เพื่อคำจูนการรักษาอำนาจภายในประเทศ

การปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจการระหว่างประเทศจะมีผลต่อการรักษาอำนาจทางการเมืองภายในประเทศ มีหลายประการ แต่ที่สำคัญคือ (๑) การเดินทางไปเยี่ยมเยียนต่างประเทศ เพื่อยืนยันในความเสมอภาคของผู้นำ (๒) ผู้นำได้มีโอกาสไปปรากฏตัวในองค์การระหว่างประเทศเพื่อปรึกษาหารือหรือเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ (๓) ใ้ได้รับเชิญไปเยือนเมืองศูนย์กลางของมหาอำนาจ เช่น วอชิงตัน มอสโคว์ และลอนดอน (๔) จัดให้มีการประชุมระหว่างประเทศขึ้นในประเทศของตน (๕) การดำเนินนโยบายเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เพราะมีโอกาสได้รับความช่วยเหลืออย่างกว้างขวาง (๖) จัดการแก้ไขปัญหาดินแดนเป็นที่เรียบร้อย (๗) ลดความแตกตางระหว่างชนต่างชาติที่อยู่ภายในประเทศกับชาวพื้นเมือง (๘) ปรับนโยบายให้สอดคล้องกับการแสวงหาสัมพันธมิตรภายในประเทศ (๙) การเข้าไปรวมสัมพันธมิตรกับมหาอำนาจเพื่อประกันความเป็นเอกราช (๑๐) เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ สำหรับการปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจการในต่างประเทศของซูการ์โนตามลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เขาได้กระทำไปอย่างกว้างขวาง และได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จึงส่งผลต่อการรักษาอำนาจภายในประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ลักษณะการดำเนินนโยบายต่างประเทศของอินโดนีเซีย ยังช่วยประกันการรักษาอำนาจที่สำคัญอีกด้วย กล่าวคืออินโดนีเซียได้สนับสนุนนโยบายต่างประเทศเป็นเสมือนตัวค้ำเนื่องในการปฏิวัติ ซึ่งเป็นการปฏิวัติที่ต่อต้านการล่าถอยลงลัทธิอาณานิคม ลัทธิจักรวรรดินิยม และลัทธิทุนนิยม เพื่อประกันความเป็นเอกราช สันติภาพ ความยุติธรรมในสังคมและความเป็นอิสระเสรี

๒. ก่อวิธีในการใช้ยุทธวิธีต่าง ๆ

การสร้างอำนาจทางการเมืองโดยใช้ยุทธวิธีทางบุคลิกภาพ อุดมการณ์ และการ
 คำเนิมนโยบายต่างประเทศจนประสบความสำเร็จตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ความสำเร็จในการ
 สร้างอำนาจทางการเมืองของชุกการโนในระหว่าง ค.ศ. ๑๙๒๗ - ค.ศ. ๑๙๖๔ มิได้หมายความว่าชุกการโน
 ได้ใช้ยุทธวิธีเพียง ๓ อย่าง เพื่อต่อสู้ให้โคมาซึ่งอำนาจทางการเมือง และรักษาอำนาจทางการเมือง
 ไว้เท่านั้น เพราะในความเป็นจริงแล้วชุกการโนได้ใช้ยุทธวิธีต่างๆ ในการสร้างอำนาจทางการเมือง
 มากกว่าที่กล่าวมาแล้ว หากแต่ชุกการโนได้เลือกใช้ยุทธวิธีทางบุคลิกภาพ อุดมการณ์ และการคำเนิ
 นโยบายต่างประเทศมากกว่ายุทธวิธีอื่น ๆ และการใช้ยุทธวิธีทั้ง ๓ ดังกล่าวแล้ว ต่างก็มีความ
 สัมพันธ์กันอย่างดี ซึ่งเป็นที่ยอมรับแล้วว่าในบรรดายุทธวิธีต่าง ๆ ไม่มียุทธวิธีอันใดที่จะยิ่งมากกว่า
 การใช้ยุทธวิธีทางบุคลิกภาพโดยเฉพาะรัฐบาลพลเรือน เพราะยุทธวิธีดังกล่าวจะช่วยสร้างความ
 ผสมกลมกลืนได้กว้างขวางกว่ายุทธวิธีอื่น ๆ โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมประเพณี
 ไปสู่สังคมสมัยใหม่ ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ระบบราชการ ระเบียบแบบแผน วิธีการต่าง ๆ
 และกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อผลประโยชน์ของชาติหลาย ๆ ด้าน ถูกยกเลิก จึงทำให้บุคลิกภาพของ
 ผู้นำตกอยู่ในท่ามกลางบรรยากาศที่เด่น เพราะทุกสิ่งทุกอย่างจะเป็นอย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับผู้นำ เมื่อ
 ผู้นำอยู่ในฐานะที่เป็นจุดเด่นก็ย่อมนำมาซึ่งความสัมพันธ์ส่วนตัว ความสัมพันธ์ดังกล่าวจะกลายเป็นหัว
 ใจของความจงรักภักดี และมุดเหตุจูงใจให้กระทำกรใด ๆ ตามที่ผู้นำต้องการ สถาบันทางการเมือง
 เมืองยังไม่มีบทบาทเพราะยังไม่มีโอกาสที่จะได้จัดตั้งขึ้นหรือจัดตั้งขึ้นแล้วแต่ยังไม่เรียบร้อย แม้ว่า
 บางกลุ่มอาจจะเคยเป็นศัตรูกันมาในอดีต แต่ก็ได้ผู้นำที่มีลักษณะพิเศษกว่าคนอื่น ๆ แล้วก็อาจจะเลิก
 เป็นศัตรูต่อกัน ทั้งนี้เพราะความเป็นผู้นำที่มีความสามารถพิเศษบุษยธรรมคา ประกอบกับมีเสน่ห์มนต์
 ชลึงจะเปิดโอกาสให้ผู้นำสามารถสร้างความสัมพันธ์กับสังคมต่าง ๆ ได้ หรือกำจัดผู้นำฝ่ายตรงกัน
 ข้ามได้ สำหรับข้าราชการพลเรือนและทหารจะไม่วิพากษ์วิจารณ์บุคลิกภาพในขณะที่กลุ่มนักศึกษาก็
 จะถูกดึงดูดเข้ามา สื่อสารมวลชนจะกลายเป็นเครื่องมือของผู้นำโดยการคอยหนุนอยู่เบื้องหลัง ส่วน

ข้าราชการผู้น้อยและกรมกรจะรอมมาก ความสามัคคีภายในชาติก็จะเกิดขึ้น และตัวที่จะสร้าง
 ความสามัคคีกันนั้นไม่มีอะไรจะดีไปกว่าบุคลิกภาพของผู้นำ และถาการ เมืองมีเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลง
 สังคม สร้างความเสมอภาคใหม่มากกว่าที่เป็นอยู่ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมาก
 ขึ้น ยุทธวิธีทางบุคลิกภาพและยุทธวิธีทางอุดมการณ์ย่อมเข้ามาใช้โดยผลมากกว่าการใช้ยุทธวิธีอื่น ๆ
 เพราะว่ายุทธวิธีทางบุคลิกภาพจะช่วยกระตุ้นความพร้อมเพรียงในการเสียสละ เมื่อดึงกราวทอง
 เปลี่ยนแปลง ส่วนอุดมการณ์จะช่วยให้เห็นถึงความจำเป็นที่ของเปลี่ยนแปลงตลอดจนขั้นตอนและเป้า
 หมายที่จะใหม่บรรดรวมไปถึงผลที่จะได้รับจากการใช้อุดมการณ์ ซึ่งจะมีแนวโน้มไปในทางที่ดีกว่าที่
 เป็นอยู่ ยุทธวิธีทางบุคลิกภาพอาจจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจอีกด้วย เพราะสามารถขอ
 รองโดยผู้นำไหลคการบริโลก เพื่อเพิ่มการยอมรับ และสามารถนำไปใช้ในการลงทุนต่อไป

เมื่อภายในชาติมีความสมัครสมานสามัคคีกันก็จริงอยู่ในขั้นแรกความสามัคคีเกิดขึ้นเพราะ
 บุคลิกภาพของผู้นำเป็นแกนกลางยอมจะเป็นการวางยั้งขึ้น ถ้าผู้นำจะสร้างลัทธิการปกครองขึ้นมา
 แลวปลูกฝังลงในสังคม ก็จะได้รับยอมรับเป็นอุดมการณ์ของประเทศ เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ
 ทางใจระหว่างประชาชนกับรัฐ ในที่สุดอุดมการณ์ที่วางนั้นจะกลายมาเป็นธรรมเนียมแห่งชีวิตของคน
 ภายในรัฐ พวกข้าราชการและทหารจะพอใจมากขึ้น ถ้าอุดมการณ์ที่สร้างขึ้นนั้นเน้นในเรื่อง
 ระเบียบ วินัย เสน ระบบประชาธิปไตยแบบก้าวหน้าของซูการ์โนเน้นในเรื่อง ความเห็นพ้องต้องกัน
 ภายในชาติ ความสมัครสมานสามัคคีภายในชาติ การเคารพเรื่องทั้ง การปฏิบัติตามและความมี
 ระเบียบวินัย ซึ่งทหารบกรอมมากที่สุด ส่วนพวกที่เคร่งครัดในเรื่องประเพณีจะพอใจเพราะอุดม
 การ์ทางการเมืองของซูการ์โนเน้นในเรื่อง เอกลักษณะของชาติ ส่วนผู้ที่สนใจทางคานคิดปล้ก็จะให้
 การสนับสนุนอุดมการณ์ของซูการ์โนเด่นเกี่ยวกับ เพราะสามัคคีบุคคลพวกนั้นสนใจเรื่องการร
 อารมด้วยคิดอยู่แล้ว เสนภาพคิดปล บทความที่ราวอารมณ ^{๑๔๖} ความสามารถของผู้นำในการเสริม
 สร้างความสามัคคีภายในชาติซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ยุทธวิธีทางบุคลิกภาพ และสนับสนุนด้วยการใช้
 ยุทธวิธีทางอุดมการณ์ที่กลายมาเป็นลัทธิการเมืองที่ช่วยให้เห็นถึงความจำเป็นมาของสังคมนิยมใน
 อดีต สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เป็นลัทธิการเมืองที่ก่อปรด้วยเหตุผล
 จริยธรรม และศีลธรรม ทั้งในเนื้อหาและวิธีปฏิบัติให้สมาชิกในปัจจุบันยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพราะ

๑๔๖ Robert O. Tilman (ed.), op.cit., p.408.

เห็นพ้องต้องกันอันก่อให้เกิดกลไกการควบคุมในลักษณะของการ เชื้อเพลิงและปฏิบัติตาม และมีความ
หมายต่อวิถีในการครองตนและความสัมพันธ์ชาวอินโดนีเซียที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และระบบสังคมทั้งหมด

ตามปกติวิถีการ เมืองจะทองชี้ให้เห็นเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจและการสร้างความ
สัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ ด้วย การมีแผนการพัฒนาเศรษฐกิจที่มั่นคงยอมเป็นบ่อเกิดของการช่วยเหลือ
จากต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้พวกเขาสามารถขอมากในกรณีพวกเขาจะขอมากยิ่งขึ้น ถ้าผู้นำ
สามารถพิสูจน์ได้ว่าหากถูกคุกคามจากศัตรูแล้ว สัมพันธมิตรจะให้ความช่วยเหลือ ส่วนพวกกลุ่มประ
เพณีนิยมก็จะให้การสนับสนุนมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เพราะชุกการในต่อต้านวัฒนธรรมตะวันตก กลุ่มชาติ
นิยมก็จะสนับสนุนอย่างกว้างขวาง เพราะอุดมการณ์ของอินโดนีเซียเน้นหมายถึงการปฏิวัติต่อไป อุดม
การจึง เป็นตัวสนับสนุนการดำเนินนโยบายทางประเทศใหม่การปฏิวัติเพื่อทำลายล้างอิทธิพลของ
ลัทธิอาณานิคม ลัทธิจักรวรรดินิยมและลัทธิทุนนิยม อันจะนำมาซึ่งความเป็นเอกราชที่สมบูรณ์ ประกัน
สันติภาพ ผนุงความยุติธรรมในสังคม และความเป็นอิสระเสรี

การล่อลวงอิทธิพลทางการค้าของชนกลุ่มน้อยที่เป็นชาวต่างชาติภายในประเทศ เช่นพวกพอกา
ฮอลันดา และพอกาชาวจีน เป็นการลดคู่แข่งทางการค้าของพอกาชาวพื้นเมืองจะทำให้พวกพอกา
ให้การสนับสนุนโดยเฉพาะกรณีที่เกี่ยวข้องกับการได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศนั้นช่วยเสริมสร้าง
การรักษาอำนาจทางการเมืองของชุกการโนโวไคมากทีเดียว เพราะภายหลังที่ประเทศเอกราชใน
ค.ศ. ๑๙๔๕ แล้ว อินโดนีเซียต้องใช้จ่ายเป็นค่าทำการปฏิวัติกลางอำนาจทหารของรัฐบาลอยู่ใน
สัมพันธมิตร และเนเชอร์แลนด์ ประมาณ ๑๓, ๕๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน ส่วนเนเชอร์แลนด์ของหมก
คาใช้จ่ายเฉพาะใน ค.ศ. ๑๙๔๘ มากกว่า ๕๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน^{๑๔๓}

การใช้จ่ายอย่างมากมาเป็นเหตุให้อินโดนีเซียประสบปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนในการพัฒนา
ประเทศเป็นอย่างมาก แต่เมื่ออินโดนีเซียได้รับเอกราชแล้วอินโดนีเซียจึงตกอยู่ในมรรยาจากแห่ง
ความช่วยเหลืออย่างกว้างขวางการช่วยเหลือจากต่างประเทศเริ่มตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๐ เป็นต้นมา
อเมริกาประมาณ ๗๑๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน ส่วนการช่วยเหลือจากค่ายคอมมิวนิสต์มีมากเช่นกัน

^{๑๔๓} อรรถ เถาวพงศ์, เรื่องเดิม, หน้า ๘๑.

ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๕๐ - ค.ศ. ๑๙๕๖ เยอรมันตะวันออกให้การช่วยเหลือ ๘.๒ ล้านดอลลาร์
 อเมริกัน จนถึง ค.ศ. ๑๙๖๖ อเมริกาให้การช่วยเหลือเฉพาะทางทหารประมาณ ๒๔๓.๗ ล้านดอลลาร์
 อเมริกัน และประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน สำหรับกิจการทหารที่ได้รับจากกลุ่ม
 ประเทศคอมมิวนิสต์ ใน ค.ศ. ๑๙๕๘ ญี่ปุ่นจ่ายเป็นค่าปฏิกรรมสงคราม ๒๒๓,๐๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์
 อเมริกัน และยกเลิกหนี้ทอนโคโมซึ่งค้างอยู่เนื่องจากการคา ๑๗๐,๐๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์อเมริกัน
 และให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจอีก ๔๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน นอกจากนี้ยังมีประเทศอื่น ๆ
 อีก เช่น เยอรมันตะวันตก ฝรั่งเศส อิตาลี และอังกฤษ นับตั้งแต่ได้รับเอกราชจนถึงปี ค.ศ. ๑๙๖๓
 ได้รับการช่วยเหลือจากต่างประเทศประมาณ ๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน โดยเฉลี่ยประมาณมีละ
 ๒๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน และใน ค.ศ. ๑๙๖๔ ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐประธาณ
 ์จีนอีกประมาณ ๕๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน เท่าที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่ายุทธวิธีทั้ง ๓ ทางก็เกื้อกูล
 และสนับสนุนซึ่งกันและกันจนกลายเป็นยุทธวิธีหลักในการสร้างอำนาจทางการเมือง ส่วนยุทธวิธี
 อื่น ๆ เช่นยุทธวิธีเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ยุทธวิธีเกี่ยวกับการพัฒนาสถาบัน ยุทธวิธีเกี่ยวกับ
 การให้บำเหน็จรางวัล ยุทธวิธีเกี่ยวกับการชุมนุมฝ่ายตรงกันข้าม และทำให้แตกแยก ยุทธวิธีเกี่ยวกับ
 การให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการเมือง กลายเป็นยุทธวิธีที่ถูกนำมาใช้ในเชิงช่วยสนับสนุน
 ยุทธวิธีทั้ง ๓ ที่ยุทธวิธีในเดือกไรเป็นหลักในการสร้างอำนาจทางการเมือง กล่าวคือ

(๑) ยุทธวิธีเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะในราว ค.ศ. ๑๙๖๐ - ค.ศ. ๑๙๖๗
 มีการวางแผนพัฒนาชาติระยะ ๕ ปี ทองไรเงินทั้งสิ้น ๕,๓๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน ซึ่งเป็นการ
 พัฒนาชาติทั้งทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม วัฒนธรรม การศึกษา และสังคม รวม ๓๔๓ โครงการ^{๑๔๔}
 ซึ่งเป็นการสร้างความหวังใ้ประชาชนเป็นอย่างมาก และเปิดโอกาสให้นักวิชาการเข้ามาร่วมงาน
 อย่างกว้างขวาง

(๒) ยุทธวิธีทางการเมืองพัฒนาสถาบันก็ถูกนำมาใช้อีกด้วย คือ เน้นเรื่องสถาบันฝ่ายบริหาร ซึ่ง
 หมายถึงการสร้างรัฐบาลที่เข้มแข็ง เน้นเรื่องพรรคการเมือง โดยเฉพาะพรรคคอมมิวนิสต์และ
 สถาบันทหาร เพื่อให้หุ้ลย์อำนาจกัน ปองกันไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรุกค้ำอำนาจของประธานาธิบดี

^{๑๔๔}
 Bruce Grant, op.cit., p.85.

^{๑๔๕}
 Subandrio, Indonesia on the March Vol.II (Djakarta: 1963),
 P.172.

อยู่ที่ปกครองตามหลักที่มีสิทธิที่จะปกครองและเป็นที่ยอมรับของผู้อยู่ที่ปกครอง นอกจากการใช้
อำนาจในการปกครองแล้ว การปฏิวัติในทางการเมืองก็ยอมรับความชอบธรรมขึ้นมาอีกด้วย
เพราะเมื่อการปฏิวัติสำเร็จตามเป้าหมายผู้ทำการปฏิวัติได้เสนอหลักการของความชอบธรรมใหม่
เขาไป แทนที่ของความชอบธรรมตามระบบเก่า และบางครั้งกระบวนการที่จะให้เกิดความชอบธรรม
ตามนี้ยังคงกล่าวอาจจะก่อให้เกิดอีกด้วย ซึ่งถือว่าเป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและระบบ
การปกครองที่ทั้งอยู่บนรากฐานของความยินยอมของผู้มีสิทธิออกเสียง และผู้การโน้มน้าวหมายทำ
ให้สอดคล้องกับค่านิยมทางการเมืองของอินโดนีเซีย

วัฒนธรรม โดยเสาะวัฒนธรรมทางการเมือง เนื่องจากในสังคมเอเชียอาคเนย์ มีความ
แตกต่างกันมากระหว่างพวกขุนนางกับชาวนา พวกขุนนางเป็นผู้รับมรดกในเรื่องขนบธรรมเนียมและสถานภาพ
ในทางการเมืองตามลำดับชั้นยศ และสายการบังคับบัญชา สำหรับกษัตริย์อยู่ในฐานะที่เป็นเทวสิทธิ์
มีอำนาจเด็ดขาดในแผ่นดินที่ประทับคือพระราชวังขอมฟูง เฟอ ไปควยกลอปและฮาเร็ม ชาวชนบทมี
ความรู้เกี่ยวกับพระราชวังคือสถานที่ซึ่งพระเจ้าผู้เกิดมาเกิด และตนเองเป็นผู้อาศัยอยู่กับพระเจ้า^{๑๘๗}
เมื่อระบบการปกครองเปลี่ยนจากจารีตประเพณีนิยมมาเป็นระบบอำนาจนิยมความรู้ถึงเกรงกลัวผู้ปก
ครองก็ยังสืบเนื่องติดต่อกันมา กล่าวคือประธาณมัยคง เกรงกลัวเจ้านาที่ของรัฐ โดยเฉพาะใน
สังคมชาววาโดยทั่วไปยังคงอยู่ที่อิทธิพลของประเพณีดั้งเดิม คือ "ลัทธิอำนาจนิยม" ซึ่งแสดงออก
มาให้เห็นอย่างเด่นชัดในกรณีที่ว่า "บุคคลจะไม่แสดงปฏิกริยาขัดแย้งหรือต่อต้านผู้ที่อาวุโสกว่า
เพราะฉะนั้นสิ่งอะไรที่ผู้ที่อาวุโสกว่าหรือผู้ที่เป็นผู้นำใดทำลงไปจะได้รับการเชื่อฟังหรือเอาเป็นเยี่ยง
อย่างปฏิบัติตามประเพณีดังกล่าวยังคงมีผู้อยู่ที่ปกครองหรือผู้ปกครองหรือผู้นำในวงกการ
ระดับใดในช่วงระยะเวลาอันยาวนาน ความเป็นผู้ที่อาวุโสกว่าในระดับต่าง ๆ จะเป็นที่ยอมรับใน
ฐานะผู้นำอยู่นั่นเอง"^{๑๘๘}

^{๑๘๖} David L.Sills (ed.), International Encyclopedia of the Social Sciences Volume 9 (New York: The Macmillan Company and the Free Press, 1972), pp.224 - 225.

^{๑๘๗} Gabriel A.Almond and James S:Coleman (ed.), The Politics of the Developing Areas (New Jersey: Princeton University Press, 1970), pp.75 - 76.

^{๑๘๘} Bruce Grant, op.cit., p.149.

๑๔๘ ของประชาชน (๒) บุคลิกลักษณะที่มนุษย์เรามี มีเสน่ห์ดึงดูดใจ ย่อมเป็นมโนเกิดของอำนาจพิเศษซึ่ง จะช่วยสร้างความเป็นบุคลิกพิเศษอีกด้วย และคุณสมบัติเหล่านี้จะทำให้ผู้มีอำนาจเด็ดขาด (Dictatorial power) ในยุคที่ประเทศกำลังเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ผู้นำที่ครอบครองความเด็ดขาดเอาไว้ สามารถที่จะรวมพลังให้ไ้มากกว่าผู้นำคนอื่น ๆ แล้วสามารถไหลพลังสนับสนุนการปฏิบัติการขั้นตอนไป (๓) ผู้นำที่มีบุคลิกลักษณะดังกล่าวได้รับอำนาจจากสถาบันและคุณศักดิ์เดิม หรือเป็นผู้ที่มีอาวุโส สูงสุดในสังคมหรือผู้นำที่ได้รับอำนาจการปกครองมาจากกฎเกณฑ์และกฎหมายใหม่ เหตุผลสมัยใหม่ เช่น ได้รับการเลือกตั้งได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้นำที่มีอำนาจขึ้นมาจากการลงมติของสถาบัน เกาแก่นในสังคมผู้นำประเภทนี้จะคงมีความสามารถ และมีบารมีเป็นพรสวรรค์พิเศษ ๑๔๙

การศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนที่สำคัญอย่างหนึ่งไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัจจัยอื่น ๆ เพราะการศึกษาก่อให้เกิดความกล้าหาญ มีความทะเยอทะยาน และช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ต่างทางการเมือง การพูดในที่สาธารณะ นอกจากนี้การศึกษายังช่วยสนับสนุนในเรื่องภาษาทั้งภาษาท้องถิ่นและภาษาต่างประเทศ ชูการ์โนสามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้ถึง ๑๑ ภาษา และภาษาต่างประเทศประมาณ ๗ ภาษา

ประชาชนมีความสำคัญต่อการสร้างอำนาจทางการเมืองของชูการ์โนเป็นอย่างมาก เพราะ เป็นผู้ที่เลือกประชาชนไม่ใช่ประชาชนเลือกเขาโดยเฉพาะชาวชวา ซึ่งมีนิสัยเรื้อรังผู้นำ เนื่องจาก ประชาชนพิจารณาเห็นว่า ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วชูการ์โนจะไม่สามารถทำให้เกิดความสมดุลย์ทางอำนาจ ระหว่างอินโดนีเซียกับเนเธอร์แลนด์ได้ ถ้าความสมดุลย์ทางอำนาจไม่เกิดขึ้นก็จะทำให้ชูการ์โนไม่ สามารถปกป้องคุ้มครองชาวอินโดนีเซียให้รอดพ้นจากการกดขี่ข่มเหงของรัฐบาลอาณานิคมได้ ๑๕๐

๑๔๘ Lucian W. Pye, Politics, Personality and Nation Building : Burma's Search for Identity (New Heaven and London: Yale University Press, 1966), p.29.

๑๕๐ Alfred De Grazia, Political Behavior (New York: The Free Press, 1965), p.87.

๑๕๑ กนกดา "สุรพานิว" เอกแฉ่งศิริ, "โศจินต์กับทฤษฎีผู้นำเปลี่ยนความนิยม", วารสาร สังคมศาสตร์, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (เมษายน พ.ศ.๒๕๑๘), หน้า ๑ - ๒.

๑๕๒ James V. Downton, Jr., op.cit., p.57.

ผู้ช่วยเหลือมีมากมายเท่าที่สำคัญคือ โอบอ้อม ถักตา ชูพาน สจวกรั้ว ยอนคำ การก้าวค
จากำ นายชูเทียน ไชรอด ชาเดห์ ไอลิท ฮาเมงกู พูโวโนห์ ๕ อาถัม มาลิก สุนันครือ
รัฐสถาน อับดุลกานี และ ชูฮาร์โต ทุกคนมีส่วนช่วยชูการโนมาก

๓. ขอบกพรองในการใญุทธวิธี

ยุทธวิธีแต่ละอย่างไม่ไค้มีความแตกต่างกันในตัวของมันเองอย่าง เด่นชัดในบางกรณียุทธ
วิธีอาจจะรวมกัน พึ่งพาอาศัยกันหรือสับเปลี่ยนกันได้ ไม่มียุทธวิธีใค้ยุทธวิธีหนึ่ง แต่เพียงยุทธวิธี
เดียวเท่านั้นที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสร้างอำนาจทางการเมือง ผู้นำแต่ละคนจะกองผสม
ผสานการใญุทธวิธีต่าง ๆ ตามแนวทางของตนเอง และเน้นในยุทธวิธีใค้ยุทธวิธีหนึ่งหรือหลายยุทธ
วิธีตามที่เขาก็นึก แมกระนั้นก็ตามการพิจารณาใญุทธวิธีแต่ละกรณีก็ต่างกันประโยชน์ แต่ทั้งนี้ใค้
หมายความว่ายุทธวิธีทุกกรณีจะสามารถใค้ได้กับสภาพการเมืองทุกกรณี เพราะยุทธวิธีแต่ละกรณีนอก
จากจะไค้มีความเป็นตัวของตัวเองแล้ว ยังมีทั้งข้อดีและข้อเสียอยู่ในตัวของมันเอง เพราะฉะนั้น
ผู้นำที่ฉลาดจะกองเลือกใค้ส่วนที่ดีของยุทธวิธีหนึ่ง เพื่อแก้ไขข้อบกพรองของยุทธวิธีอื่น ๆ แม้ว่า
ชูการโนใค้เลือกใค้ยุทธวิธีในเชิงผสมผสานดังกล่าวแล้วข้างบน ขอบกพรองอื่น ๆ เกี่ยวกับการใญ
ยุทธวิธีก็ยังมีเกิดขึ้นอันเป็นสาเหตุแห่งการสูญเสียอำนาจทางการเมืองภายหลัง ค.ศ. ๑๙๖๔ ทั้งนี้
เพราะสาเหตุที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๓.๑ สาเหตุเนื่องมาจากจุดอ่อนของยุทธวิธีทางบุคลิกภาพและขอบกพรองใค้การใญ

ยุทธวิธีทางพลังมาเศรษฐกิจ ยุทธวิธีทางบุคลิกภาพเหมาะสำหรับผู้นำที่มีบุคลิกลักษณะพิเศษกว่าคน
ธรรมดา แม้ว่าชูการโนมีคุณสมบัติอันนี้ แต่ความเป็นผู้นำบุคลิกลักษณะพิเศษทาง ไปสัมพันธ์กับโอกาสที่
จะเอื้ออำนวยต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาของประเทศก็ดกวย กล่าวคือการทำใค้ประเทศขึ้นอยู่
กับบุคคลใหญ่หรือสถาบันการฉุดเยื่อ ^{๑๘๓} สำหรับอินโดนีเซียคือปัญหาเกาะนิวกินีตะวันออก การประจัน
หน้ากับมาเดเซียและการต่อต้านลัทธิอาณานิคม ลัทธิจักรวรรดินิยม และลัทธิทุนนิยม ชูการโนทอง
การทำลายล้างลัทธิดังกล่าวโดยการปฏิวัติ แต่เนื่องจากชูการโนเน้นแต่เรื่องการปฏิวัติมากเกินไป

๑๘๓

W.Howard Wriggins, op.cit., p.105.

เป็นเหตุให้เงินงบประมาณท่องเที่ยวไปทางคาบเกี่ยวหมด หรือคิดแต่รายจ่ายไม่คำนึงถึงรายได้เพื่อ
ให้การปฏิวัติยังคงดำเนินต่อไปทั้งในประเทศและนอกประเทศ จนล้มเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจหรือ
เศรษฐกิจจึงประสบกับความหายนะมาตั้งแต่ตกเป็นอาณานิคม ไม่ได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าสมดุ
กับความเติบโตของชาติ ขอบเขตของจึงเกิดขึ้น

ความชอบธรรมที่รัฐการโนได้มาจากการกอบกู้เอกราชสำเร็จช่วยคำขวัญให้รัฐการโนอยู่ใน
ตำแหน่งไคยานักจริง แต่เมื่อจกความนั้นจะอยู่นานใดทราบเท่าที่ไม่เค็ดรอนในเรื่องการทำมาหา
กิน แต่เมื่อรัฐการโนเข้าแกการปฏิวัติ มีการใช้จ่ายเพื่อที่ยอมกระทบกระเทือนต่อฐานะทางการเงิน
ของประเทศ และส่งผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชน อันที่จริงภายหลังกอบกู้เอกราช เสร็จแล้ว
รัฐการโนควรจะมีการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาวทันทีเพื่อเป็นสะพานเชื่อมโยงความชอบธรรมของ
ตนในระยะยาวภายหลังที่ความชอบธรรมอันเกิดจากการกอบกู้เอกราชเริ่มเสื่อมคลายลงไป เนื่อง
จากประเทศอยู่ในภาวะการฉุกละหุก รัฐการโนกลับไปทำในสิ่งที่ตรงกันข้าม

นับตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๔๕ เป็นต้นมา เขาได้เสนอหลักปรัชญาจิต สาระสำคัญประการหนึ่งคือ
"สร้างความเป็นธรรมในสังคม" ในระยะแรกที่ประกาศเอกราชรัฐการโนแถลงไว้ว่า "เราคงให้"
อันใดนี้เรียกเป็นเอกราชโดยที่นายทุนทั้งหลายผู้ไม่มีมนุษยธรรม มีธรรมะเกิดขึ้นในใจของเขาอย่าง
นั้นหรือไม่ใช่ เราจะช่วยให้ประชาชนทั้งมวลมีฐานะดีขึ้นทุกคน มีกินอย่างเพียงพอทุกคน มีเสื้อผ้า
หมทุกคน ให้ทุกคนมีความเป็นอยู่อย่างสบาย และให้ทุกคนมีความหวังจากมาตุภูมิของเขาว่า เขาทั้ง
หลายจะของมีสิ่งจำเป็นคือปัจจัย ๔ อย่างเพียงพอ" ^{๑๘๘} แต่กรั้นเวลาดวงเลยไปการพัฒนาเศรษฐกิจ
ก็ไม่ได้เป็นอย่างที่แถลงไว้ เพราะให้ความสนใจแก่การปฏิวัติ บรรยากาที่ในการลงทุนไม่มี ต่อมา
ใน ค.ศ. ๑๙๖๓ รัฐการโนขอโทมทอชาวอินโดนีเซียโดยกล่าวว่า "จงต่อสู้ต่อไป อยาเพิ่งโกรธข้าพ
เจ้า จงต่อสู้ต่อไป จงริเวของทานมาที่ข้าพเจ้า จงต่อสู้ต่อไป และข้าพเจ้าจะยอมรับทั้งหมคด้วยตัว
ใจที่สงบ ข้าพเจ้าขอพูดว่า จงอดกลั้นไ้มากกว่านอกสักครั้งหนึ่ง จงอดทน" ^{๑๘๙} และใน ค.ศ.

^{๑๘๘} Bruce Grant, op.cit., p.81.
^{๑๘๙} Ibid., p.82.

๑๕๖๔ ชูการ์โนได้สารภาพต่อประธานอีกครั้งหนึ่งว่า "ข้าพเจ้าไม่ได้เป็นนักเผด็จการ แต่โดยที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกชนธรรมคาถาหนึ่ง ผู้ซึ่งยอมจะทำอะไรผิดพลางในบางครั้ง และข้าพเจ้าเป็นผู้นำของชาวอินโดนีเซีย และชาติอินโดนีเซียไปทางวิถีทางประชาธิปไตยของประธาน" ๑๕๖

ชาวอินโดนีเซียที่โต้งกำลังคาดการณ์ใน ค.ศ. ๑๙๕๕ ทางที่รอดความหวังตลอดมาว่า ภายหลังจากการกอบกู้เอกราชเสร็จแล้ว ความเจริญทางทหารและเศรษฐกิจจะตามมา แยกตัวเรียงกันขึ้นมา ซึ่งมีความสำคัญการทำสงครามกับรัฐบาลทหารญี่ปุ่น สัมพันธมิตรและเนเชอรัลแลนค์ เมื่อประธานไม่รูวว่าการปฏิวัติจะยุติลงเมื่อใดก็เกิดความสงสัยขึ้นมาบางว่า เมื่อใดการต่อสู้เพื่อเอกราชจะสิ้นสุดกันเสียที จึงอยู่สภาพความเจริญทางด้านวัตถุขึ้นก่อนประกาศเอกราช ชาวอินโดนีเซียในกระหม่อมไม่ไต่หลังความมุ่งแปด ไม่มีเสียดาสมบัติเสียเพียงพอ ไม่มีเครื่องหกลแท่งบาน นอกจากแต่การทำด้วยไม้ไผ่ ไม่มีเงินสดในกำมือ ใน ค.ศ. ๑๙๕๘ ชาวอินโดนีเซียทำด้วยอิฐ หลังคามุงกระเบื้อง ในบ้านมีโต๊ะ มีเก้าอี้ มีเสียดาสมบัติเสียอย่างพอเพียง และฐานะทางสังคมดีขึ้น เพราะการศึกษาค้นคว้าแต่ก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร แม้ใน ค.ศ. ๑๙๖๔ มาตราฐานการศึกษาเป็นดังนี้ ไม่ได้เข้าโรงเรียนต่ำกว่า ๖ ขวบ ที่ได้เข้าเรียนชั้นประถม และจบชั้นประถมมีจำนวนสูงถึง ๗.๕% จบมัธยมมีเพียง ๓.๕% จบมัธยมปลาย ๑.๗% จบวิชาชีพ ๑% จบมหาวิทยาลัย ๑% ในจำนวนมหาวิทยาลัย ๔๐ แห่ง มีเพียง ๒ แห่ง ที่โอนมาครุฑฐาน มีมหาวิทยาลัยเอกชน ๑๖๐ แห่ง คุรุสภาการปละ ๕๐,๐๐๐ คน แลเด็กโตเพียง ๑๐,๐๐๐ คน ๑๕๗

แม้ว่าชาวปละอาหารจะมีเพียงพอ และประธานฐานปานกลาง สามารถมีรถยนต์ใช้ ชาวอินโดนีเซียมีวิทยุทั้งและอันหนึ่งสี่ฉบับ แต่ในระหว่าง ค.ศ. ๑๙๓๘ - ค.ศ. ๑๙๕๘ ภาวะเงินเฟ้อทำให้การลงเงินสดค่าลงมาก กระทบต่อรายได้ของชาวปละ กรรมกร และข้าราชการ ข้าราชการเงินเดือนไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เงินเดือนแต่ละเดือนพอจ่ายเพียง ๑๘ วันเท่านั้น ส่วนที่ขาดก็ของหนากาโดยการรวบรวมทุบบ้างหลวง ใน ค.ศ. ๑๙๕๖ ข้าราชการบางคนมีเงินเดือนเพียงเดือนละ ๒,๕๐๐ รูเปียร์ แต่มีรถยนต์ราคา ๒๕๐,๐๐๐ รูเปียร์ไซ มีนาฬิกาย่างโออาราคา

๑๕๖ Guy J. Pauker, "Indonesia in 1964 : Toward A "People's Democracy"?", Asian Survey, Feb. 1965 Vol.V No.2, p.88.
๑๕๗ F.W.Speed, Indonesia To Day (Sydney: Angus and Robertson Pty Ltd., 1971), p.55.

๒,๕๐๐,๐๐๐ รูปีเยอร์ พวกทหารนอกเกาะชวาเสียชีวิต จึงมีการลักลอบหนีภาษีกันเป็นล่ำเป็นสัน นับตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๔ อาหารและสินค้าอย่างอื่นราคาสูงขึ้น ๑๐ เท่าโดยเฉลี่ย ปลายปี ค.ศ. ๑๙๕๔ ดัชนีราคาสินค้าบริโภค ๑๙ ชนิดในจาการ์ตาเพิ่มเป็น ๒๘๗ % เมื่อดัชนีราคาสินค้าดังกล่าวใน ค.ศ. ๑๙๕๓ เพียง ๑๐๐ % เท่านั้น ตอนปลายปี ค.ศ. ๑๙๕๕ ดัชนีราคาสินค้าอย่างเดียวกันกับใน ค.ศ. ๑๙๕๔ เพิ่มเป็น ๓๒๕ % ปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๐ เพิ่มเป็น ๓๘๘ % ปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๑ เพิ่มเป็น ๗๖๐ % และปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๒ เพิ่มเป็น ๑๔๕๐ % โดยเฉพาะภายหลังกรณีเกาะนิวกินี ะวันตกสิ้นสุดลง ทั้งนี้เพราะรัฐบาลพิมพ์ธนบัตรเพิ่มติดต่อกัน เพื่อนำไปใช้จ่ายในการทำสงครามกับ เนเธอร์แลนด์ โดยไม่ได้รับผลดอกเบี้ยตามตัวเลขที่ปรากฏมีดังนี้ ปลาย ค.ศ. ๑๙๕๔ กระแสเงินใน ทองตลาดมีเพียง ๒๕,๒๖๖ ล้านรูปีเยอร์ ใน ค.ศ. ๑๙๕๕ มีเพียง ๓๓,๕๑๔ ล้านรูปีเยอร์ ใน ค.ศ. ๑๙๖๐ เพิ่มเป็น ๘๖,๒๐๐ ล้านรูปีเยอร์ ใน ค.ศ. ๑๙๖๑ เพิ่มขึ้นอีกเป็น ๒๔,๕๔๑ ล้านรูปีเยอร์ ใน ค.ศ. ๑๙๖๒ เพิ่มมากขึ้นไปอีกเป็น ๑๓๐,๐๐๐ ล้านรูปีเยอร์ ใน ค.ศ. ๑๙๖๓ เพิ่มเป็น ๒๕๐,๐๐๐ ล้านรูปีเยอร์ ปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๔ เพิ่มเป็น ๔๕๐,๐๐๐ ล้านรูปีเยอร์ เงินเดือนข้าราชการเพิ่มเพียง ๕๐ % ส่วนที่ขาดของทหารยศยศการรบหลวง

สภาพก่อน ค.ศ. ๑๙๕๔ - ค.ศ. ๑๙๕๕ เศรษฐกิจส่วนมากอยู่ในกำมือของพ่อค้าชาวฮอลันดา และชาวจีน ผู้นำพยายามจะยึดเอาทรัพย์สินของชาวฮอลันดามาเป็นของชาติ แต่ไม่เกิดผลในทางที่ดีเลย สินค้าที่ทำการค้าระหว่างประเทศเปลี่ยนไปมาก การหนีภาษีมากขึ้น ใน ค.ศ. ๑๙๖๓ ชูการ์ใน ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจมากที่สุด ภาวะเงินเฟ้อแก้ไขไม่หาย แต่งบประมาณรายจ่ายในปีนั้นถึง ๔๗,๐๐๐ ล้านรูปีเยอร์ มากกว่ารายได้ถึง ๕๐ % ค่าของเงินรูปีเยอร์ในตลาดเสรีลดต่ำลงอย่างฮวบฮาบ อัตราการแลกเปลี่ยนเงินรูปีเยอร์ไม่แน่นอนยากที่จะตั้งอัตรามาตรฐาน ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๖๓ ในตลาดมีอัตรา ๕๐๐ - ๑,๓๐๐ รูปีเยอร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน แต่อัตราแลกเปลี่ยนทางราชการ ๔๕ รูปีเยอร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน ส่วนอัตรานักท่องเที่ยว ๑๘๐ รูปีเยอร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน และในการส่งสินค้าเขาออกรูปีเยอร์มีการระหว่าง ๓๑๕ - ๘๑๐ รูปีเยอร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน

แสดงว่าการพิชิตนักรเพิ่มอย่างรวดเร็ว เพื่อแก้ไขเรื่องงบประมาณไม่พอจ่ายในการปฏิบัติ ย่อมมีผลกระทบต่อการการแลกเปลี่ยนที่ลดลงอย่างรวดเร็วของค่าของเงินรูเปียร์ปีต่อปี ดังตัวเลขที่พอนำมาแสดงไว้ดังนี้ ก่อนต้นปี ๑๙๕๕ ค่าของเงินรูเปียร์ลดลงเหลือ ๒๐๐ รูเปียร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน ปลายปี ค.ศ. ๑๙๕๖ มากกว่า ๓๐๐ รูเปียร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน ในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๙๕๖ ลดลงไปอีก ๘๐๐ รูเปียร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน ปลายปี ค.ศ. ๑๙๕๖ ค่าของเงินรูเปียร์ทรุดหนัก ๑๒๐๐ รูเปียร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน ปลายปี ค.ศ. ๑๙๕๓ ลดลงอีก ๓,๐๐๐ รูเปียร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน ในปลายปี ค.ศ. ๑๙๕๔ มีค่าเพียง ๘,๐๐๐ รูเปียร์ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน และเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒,๐๐๐ รูเปียร์ ต่อ ๑ ดอลลาร์อเมริกัน ใน ค.ศ. ๑๙๕๕

ใน ค.ศ. ๑๙๕๓ ต้องสงัใช้หนี้เฉพาะดอกเบี้ยเงินกู้ปีละ ๒๕ ล้านดอลลาร์อเมริกัน กับต้องส่งคืนให้โซเวียตประมาณ ๘๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน ในขณะที่ใน ค.ศ. ๑๙๕๐ มีการส่งออกมีมูลค่าสินค้าเพียง ๘๕๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน

ปัญหาเงินเฟ้อกลายเป็นปัญหาเรื้อรัง บางครั้งผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศให้คำแนะนำในการแก้ไข ชูคาร์โนกลับคิดว่าเป็นเรื่องตลก จึงทำให้ประเทศมีความสามารถในการผลิตต่ำลง กระทบกระเทือนต่อการส่งออกและรายได้ประชาชาติ การค้าระหว่างประเทศในกรณีเงินทุนสำรองไม่มีขึ้นอยู่กับการค้าของรัฐเดือนต่อเดือน เมื่อภาวะการณทางเศรษฐกิจเป็นเช่นนี้ ก็เหลือวิสัยที่จะให้ชาวอินโดนีเซียซึ่งในขณะนั้นมีจำนวนประมาณ ๑๐๐ ล้านคน จะมีชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข แต่ที่คนยังอยู่ได้เพราะสภาพธรรมชาติช่วยเหลือเนื่องจากหมู่เกาะมีอาหารอุดมสมบูรณ์ ผู้นำบางคนเข้าใจว่าควรจะทำโครงการสร้างทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซียอย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับการค้าระหว่างประเทศในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ โดยเฉพาะฮัตตา แต่โอกาสเช่นนั้นไม่เปิดทางให้เขาเลย ค่าครองชีพสูงขึ้นไม่เฉพาะแต่เรื่องอาหารเท่านั้น ค่าโดยสารรถไฟเพิ่มเป็น ๓๐๐ % ค่าระวางขนส่งทางรถไฟเพิ่มเป็น ๕๐๐ % ค่าโดยสารรถยนต์ประจำทางเพิ่มเป็น ๒ เท่า ค่าไฟฟ้า อัตราค่าน้ำ ค่าโทรเลข เพิ่มเป็น ๕๐๐ %

งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลระหว่าง ค.ศ. ๑๙๕๑ - ค.ศ. ๑๙๕๒ เพิ่ม ๒.๕ % แต่เพิ่มเป็น ๓ เท่าใน ค.ศ. ๑๙๕๓ ซึ่งมียอดสูงถึง ๒๗๒,๐๐๐ ล้านรูเปียร์ และเพิ่มเป็น ๓๘๓,๐๐๐ ล้าน

รูเปียร์ ใน ค.ศ. ๑๙๖๔ จึงต้องดำเนินเก็บภาษีเพิ่ม ใน ค.ศ. ๑๙๖๒ เก็บภาษีได้เพียง ๙๕,๐๐๐ ล้านรูเปียร์ ในขณะที่รายจ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้นเป็น ๑๒๒,๐๐๐ ล้านรูเปียร์ การเก็บภาษีเงินได้รั่วไหลมาก ปรากฏว่าใน ค.ศ. ๑๙๕๘ ทั้งในชนบทและในจอกจากร์คา มีคนเสียภาษีเงินได้น้อยมาก ใน ค.ศ. ๑๙๖๓ พบว่ามีผู้มีรายได้สูงสุดประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน เฉพาะในจอกจากร์คาที่หลักเลียง ไม่ยอมเสียภาษี ภายหลังที่อินโดนีเซียประกาศนโยบายประกันหน้ากับมาเลเซีย อเมริกาตั้งงบการช่วยเหลือทันที ฎีกุกับเยอรมันตะวันตกก็จะช่วยเหลือเงินที่ยังขาดต่อไป แต่ไม่สามารถจะช่วยให้ เพราะจำนวนเงินสูงมาก ประมาณ ๓๐๐ - ๓๕๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน รัสเซียก็สนใจใหญ่แต่ไม่เกิดผลประโยชน์ในด้านการพัฒนามากนัก แม้ว่าใน ค.ศ. ๑๙๖๐ ใ้วางแผนพัฒนาชาติระยะ ๔ ปี แต่เต็มไปด้วยการกระทำที่ฟุ้งซ่าน เพื่อดัน จีนตกนการ และจับเอาสิ่งโน้มน้างสิ่งนี้มาปะติดปะต่อกัน มีคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ๑๒ ชุด และคณะกรรมการพิเศษ ๓ ชุด บรรดากรรมการต่องทำงานหนักทั้งกลางวันกลางคืนเป็นเวลา ๑ ปี โดยมีผู้เชี่ยวชาญถึง ๒๗๐ คน ^{๑๖๐} และยังไปกว่านั้น ประธานคณะกรรมการไม่มีความรู้ความสามารถทางเศรษฐกิจเลย แต่เป็นนักแต่งโคลงเพื่อร่าวอวามณ์คนให้สนับสนุนการปฏิวัติ และเป็นนักอุดมการณ์แผนพัฒนาชาติเสนอถึงซุการ์โนในวันที่ ๑๓ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๖๐ มีความยาว ๕,๑๐๐ แผน ประกอบเป็นเล่มรวม ๑๗ เล่ม แบ่งเป็น ๔ ภาค และแบ่งเป็นย่อหน้า ๑,๙๔๕ ย่อหน้า เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการประกาศเอกราช ^{๑๖๑} แต่ในที่สุดคณะกรรมการไม่สามารถหาเงินมาดำเนินการตามแผนได้ ปลายปี ค.ศ. ๑๙๖๓ ปรากฏว่าซุการ์โนล้มเหลวมาก แม้วาระระบบเศรษฐกิจของอินโดนีเซียยังต้องอาศัยลัทธิทุนนิยม แต่การลงทุนจากต่างประเทศและภายในประเทศไม่มี เพราะบรรยากาศในการลงทุนไม่เป็นที่ดึงดูดใจ

ความจริงถ้าใช้ยุทธวิธีทางพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการใช้ยุทธวิธีทางบุคลิกภาพ อุดมการณ์และการดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างเต็มรูปแบบแล้ว ก็จะช่วยตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ตลอดเวลา โดยเฉพาะการปรับปรุงสวัสดิภาพของประชาชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความสามัคคีภายในชาติ ช่วยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจที่แน่นอน ช่วยลดปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อย

๑๖๐

Bruce Grant, *op.cit.*, pp.87 - 88.

๑๖๑

Ibid., p.89.

ในระดับภูมิภาค เพราะรัฐบาลกลางเอาใจใส่ดี ภายหลังที่ได้รับเอกราชแล้วความสามัคคีภายใน
ชาติเป็นผลมาจากการยินยอมพร้อมใจในการต่อสู้กันรบ เพื่อเอกราชจะคงอยู่เพียงชั่วระยะเวลา
หนึ่งเท่านั้น ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจสำเร็จจะกลายเป็นตัวเรื้อมโดยบังเอิญ เขามารับรางวัลเพื่อรักษาระดับ
แห่งความสามัคคีภายในชาติให้คงอยู่ต่อไป และในขณะที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจจะช่วยเสริมสร้าง
กลไกการปกครองใหม่ประสิทธิภาพและช่วยสนับสนุนการนำเอาทรัพยากรมาใช้เพื่อประโยชน์ของส่วน
รวมอย่างเสมอหน้า ปัญหาต่าง ๆ จะถูกคลุกคลีนไวเพราะสามารถตอบสนองความต้องการของ
ประชาชนได้อย่างกว้างขวาง

๓.๒ สาเหตุเนื่องมาจากจุดอ่อนของยุทธวิธีทางบุคลิกภาพ กับข้อบกพร่องในการใช้
ยุทธวิธีทางพัฒนาสถาบัน บุคลิกภาพที่มีบุญบารมี และอำนาจนิยมของซูการ์โนทำให้ซูการ์โนกลายเป็น
ศูนย์กลางแห่งอำนาจและชีวิตการเมืองที่ติดต่อกันเป็นเวลานานจนเคยชิน สภาพการเมืองเช่นนี้ไม่
อาจที่จะช่วยเร่งเร้าให้เกิดการกระทำที่นำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีระเบียบแบบแผนใดก็ตามเท่าที่
ผู้นำนั้นยังอยู่ในฐานะเป็นจตุรรมแห่งอิทธิพลและมีอำนาจบังคับบัญชา บุคลิกภาพของผู้นำจะไปบังคับ
ไม่ใหมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องสร้างหรือพัฒนาสถาบันทางการเมือง เช่นการเลือกตั้งที่มีการ
แข่งขันและเป็นระเบียบ บุคลิกภาพเช่นนี้จะทำให้บุคคลอื่นมีโอกาสไม่เท่าเทียมกันในเรื่องของการ
แสดงความสามารถ ซึ่งจะนำไปสู่การต่อสู้ระหว่างกันในชาติในลักษณะที่แบ่งเป็น ๒ ฝ่าย คือฝ่ายที่
รักษาอำนาจไว้ กับฝ่ายที่มิสืบทอด ซูการ์โนมีความบกพร่องในเรื่องนี้พอ ๆ กับข้อบกพร่องในเรื่องการ
พัฒนาเศรษฐกิจ กล่าวคือเขาไม่พยายามที่จะพัฒนาสถาบันทางการเมืองในลักษณะที่เปิดโอกาสให้
ประชาชนเขาไปมีส่วนร่วมหรือเข้ามาแข่งขันทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย แม้ว่าจะมี
พัฒนาสถาบันทางการเมืองบ้าง แต่เป็นการพัฒนาสถาบันเพียงเพื่อช่วยคำจุนอำนาจของตนเอง เท่า
นั้น ไม่ได้พัฒนาในรูปที่ให้ระบบการเมืองมีการติดต่ออำนาจทางการเมืองตามวิถีทางรัฐธรรมนูญซึ่ง
เป็นลักษณะหนึ่งของการเมืองของรัฐต่าง ๆ ที่พยายามจะปกครองตามระบอบประชาธิปไตยหรือ
พยายามจะพัฒนาสถาบันประชาธิปไตยในระยะเริ่มแรกที่ได้รับเอกราช แต่ความวุ่นวายทางการเมือง
เกิดขึ้น ทำให้การเมืองไม่มีมั่นคง หรือไม่สามารถพอที่จะแก้ไขปัญหาหรือครอบคลุมสภาพการณ์ต่าง ๆ
ได้ในช่วงเวลาอันจำกัด ดังนั้นรัฐต่าง ๆ จึงต้องเปลี่ยนรูปการปกครองไปเป็นการปกครองในรูป
อำนาจนิยม โดยต้องละทิ้งสถาบันต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักประชาธิปไตย แต่หันมายึดหลัก

การรวมอำนาจแห่งรัฐ และบางแห่งถูกครอบงำโดยระบอบเผด็จการ^{๑๖๒} ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็น
การตัดสินใจที่ไม่เฉพาะแต่ประชาชนในระดับสูงที่จะได้ เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเท่านั้น แต่เป็น
การตัดสินใจของประชาชนในระดับต่ำซึ่ง เป็นส่วนใหญ่ของประเทศอีกด้วย การเมืองแทนที่จะกลายเป็น
เป็นของประชาชนเพราะเป็นผลจากการปฏิวัติกลางอำนาจรัฐบาลอาณานิคม กลับมาเป็นผลประ
โยชน์ของชนเฉพาะกลุ่ม การขัดแย้งจึงเกิดขึ้น เพราะในช่วงระยะที่อินโดนีเซียตกเป็นอาณานิคม
ผู้นำพยายามที่จะสอนให้ประชาชนเข้าใจเรื่องสิทธิ แต่เมื่อระบบอาณานิคมสิ้นสุดลง ระบบการเมือง
ที่เข้ามาแทนที่ไม่สอดคล้องกับการที่เขาดูถูกสอนให้รู้จักการใช้สิทธิ^{๑๖๓}

๓.๓ สาเหตุเนื่องมาจากจุดอ่อนของพฤติกรรมทางบุคลิกภาพกับขอบบพร่องในการใช้ทวิ
วิทางการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ความเป็นผู้มีบุคลิกภาพพิเศษ
เหนือบุคคลธรรมดาของผู้นำ นอกจากจะทำให้เขาคิดถึงศัตรูที่จะเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจของ
เขาหรือมีความสงสัยในความแข็งแกร่งของเขา หรือการแทรกแซงจากฝ่ายตรงกันข้าม^{๑๖๔} แล้ว ยัง
ทำให้ผู้นำมีหวาดหวั่นเกี่ยวกับชื่อเสียงของตนเอง จนอาจจะทนต่อข่าวลือที่ไม่เป็นมงคลหรือทัศน
อัน ๆ ที่มิคนเสนอแนะ และทำให้ผู้นำไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ทั่ว
อย่างที่เราเห็นได้ชัดก็คือความเป็นผู้นำใหญ่ทำให้เกิดความรู้สึกแตกแยกจากพวกพ้องที่เป็นผู้ตาม ทำให้
ชื่อเสียงของรัฐบาลทรุดหนักลงไปอีก ชาวไม่เป็นมงคลมักเกิดขึ้นเป็นประจำและรุนแรง ความมุง
ยากต่าง ๆ นานาก็ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจโดยทั่ว ๆ ไป ผู้นำจึงตกอยู่ในฐานะที่เป็นอันตราย
จากศัตรูรอบด้าน และฝ่ายที่ไม่พึงพอใจมุ่งจะกำจัดออกไปเสีย เนื่องจากความเป็นศูนย์กลางทาง
การเมืองมาแต่คน ความพยายามที่จะทำให้ตนเองดำรงอยู่ในฐานะผู้นำนานเกินไป จะเป็นผลเสีย

๑๖๒

Caroline F. Ware, K.M. Panikkar and J.M. Romein, History of Mankind Cultural and Scientific Development Vol. Six (II) The Twentieth Century (London: Unwin Brothers Limited, 1966), p.791.

๑๖๓

บรรยายโดย Seymour Martin Lipset, "Democracy and Political Participation in the Emerging Nation" Mass Society in Crisis (New York: The Macmillan Company, 1971), p.425.

๑๖๔

David L. Sills (ed.), op.cit., Volume 14, p.553.

ในภายหลัง เมื่อผู้นำเอาตัวออกจากสังคัมและต้องอยู่โดดเดี่ยว ทำให้ผู้นำตกอยู่ในท่ามกลาง
 ความหวาดระแวงเพิ่มขึ้นแยกตนออกจากผู้อื่น และเกรงกลัวผู้ที่จะมีมือคอกานการแยกตัวออกมา
 เช่นนี้จะทำให้ผู้นำพบกับจุดจบ ^{๑๖๕} ในกรณีการโน้มน้าวเช่นเดียวกัน เพราะบ่อยครั้ง เมื่อถูกคัดค้านจาก
 ฝ่ายตรงข้าม เขามักจะประมาณว่าไปเห็นดีเห็นชอบกับพวกจักรวรรดินิยมในการวางเงื่อนไขก่อนมอบ
 เอกราช แต่เขาลืมคิดไปว่ากลุ่มที่เขาประมาณนั้นเป็นกลุ่มที่สมทบพาติในการปฏิวัติ และเป็นพลังสำคัญ
 ในชาติ ต้องการให้มีการปกครองแบบสหพันธรัฐ เพราะโดยสภาพทางภูมิศาสตร์ของอินโดนีเซียแล้ว
 จะเอื้ออำนวยต่อการปกครองแบบนี้มากกว่าการปกครองในรูปรัฐเดี่ยว แต่ซูการ์โนกลับกล่าวหา
 ว่า พวกนี้เป็นพวกเดียวกับพวกกบฏ ^{๑๖๖} ซูการ์โนโค่นล้มหลายสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐาน ซึ่งเป็นการทำลาย
 ความสามัคคีภายในชาติ เพราะการนำระบบประชาธิปไตยแบบนำวิวัฒนาไซ สิทธิเสรีภาพในการพูด
 การแสดงออก และการดำเนินการทางการเมืองสิ้นสุดลง เพราะถูกควบคุมโดยอิทธิพลของรัฐบาล
 บรรยายการทางการเมืองจึงตกอยู่ในสภาพที่เรียกว่า ความเห็นพ้องของกันของผู้อยู่ใตปกครองไม่มี
 อีกแล้ว ฝ่ายที่ทำหน้าที่ฟังความคิดเห็นของประชาชนที่มีอยู่บ้างก็กลายเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล
 กลไกทางการเมืองที่สร้างขึ้นใหม่รับฟังเฉพาะฝ่ายที่ซูการ์โนต้องการฟังไม่ยอมรับฟังเสียงจาก
 ฝ่ายที่มึความคิดเห็นตรงข้ามกับเขา เมื่อผู้นำที่เคยสนใจผู้ตามตรงมาทางเห็นจากประชาชน สิ่ง
 ที่ตามมาก็คือเท่ากับว่าเขาไม่ได้ติดต่อกับพระเจ้าอีกแล้ว ^{๑๖๗}

ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงให้เห็นว่าซูการ์โนมีขอบปรองในการใช้ยุทธวิธีทางการ
 พัฒนาเศรษฐกิจ ยุทธวิธีทางพัฒนาสถาบัน และยุทธวิธีทางเปิดโอกาสให้ประชาชนเขามามีส่วนรวม
 ทางการเมือง แก้อาเสียดของยุทธวิธีทางบุคลิกภาพ อุดมการณ์ และการดำเนินนโยบายต่างประเทศ
 ส่วนจุดอ่อนของยุทธวิธีทางอุดมการณ์ของซูการ์โนคืออุดมการณ์ใหญ่เกินไปเกินขีดความสามารถที่
 ประชาชนจะทำได้สำเร็จ อุดมการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่พัฒนาเศรษฐกิจขนานใหญ่ และอุดม

๑๖๕

W.Howard Wriggins, op.cit., p.106.

๑๖๖

S.Takdir Alisjahbana, op.cit., p.150.

๑๖๗

Howard Palfrey Jones, op.cit., p.249.

การประชาธิปไตยแบบน้ำวดี ยังไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง เพราะไปตัดสิทธิของประชาชนต้องแก้ไขโดยการพัฒนาสถาบัน และการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนการดำเนินนโยบายต่างประเทศเกี่ยวกับการปฏิวัติล้มล้างลัทธิทุนนิยมยอมเป็นอุปสรรคต่อการสร้างบรรยากาศการลงทุนจากต่างประเทศ ความจริงฐานะทางการเมืองของชุกการโนทรุดหนักมาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๓ แต่ที่เขายูมาได้จนถึง ค.ศ. ๑๙๖๘ นั้น คุณงามความดีที่เคยสร้างขึ้นมาเป็นเวลานานอาจจะช่วยค่าจุนและพลังทางการเมืองที่สำคัญภายในประเทศยังให้การสนับสนุนคือพรรคคอมมิวนิสต์ และทหาร เพราะทหารจงรักภักดีต่อชุกการโนทรานเท่าที่คอมมิวนิสต์ไม่แทรกแซงทหารจนขาดความอดกลั้น.
